

14.12.2010

**Kokkuvõte kultuurikomisjoni tööst
VIII istungjärg (13.09.2010 – 16.12.2010)**

I EELNÕUD

Menetluses oli 21 eelnõud

Vastu võeti 2 seadust

1. Ülikooliseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus

Seaduse peamiseks eesmärgiks on kõrghariduse välishindamisega seonduvate sätete selgema sõnastamise kaudu tagada regulatsiooni parem rakendatavus.

2. Kutseseaduse muutmise seadus

Seaduse eesmärgiks on kutseseaduse rakendamise tähtaja pikendamine kutset andvate organite valimiseks, õppekavadele riikliku tunnustamise võimaluse sisseviimiseks ja uute kutsestandardite koostamiseks. Esialgne tähtaeg – 2011. aasta 1. jaanuar- on osutunud liiga lühikeseks, seadusega pikendatakse üleminekuaega kuni 1. jaanuarini 2014.

Täiskogus vastuvõtmisel

1. Meediateenuste seadus

Seadusel on kaks põhieesmärki. Esiteks - viiakse Eesti audiovisuaalmeedia teenuste valdkonna regulatsioon vastavusse Euroopa Parlamendi ja Euroopa Liidu Nõukogu direktiiviga 2010/13/EL, 10. märtsist 2010, audiovisuaalmeedia teenuse osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta Eesti võtab selle seadusega üle ja rakendab kõik Euroopa Liidu audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi nõuded.

Teiseks - uuendatakse siseriiklikku regulatsiooni audiovisuaalmeedia ja raadioringhäälingu valdkonnas, mis tuleneb eelkõige tehnoloogiate arengutest ning üleminekust digitaaltelevisioonile maapealses levis.

Menetlusse jääb 18 eelnõu

1. Eesti Keskerakonna fraktsiooni algatatud **põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 32¹** muutmise seaduse eelnõu (**9 SE**); menetlusse võetud 19.04.2007; esimene lugemine 12.06.2007; esimene lugemine lõpetatud; komisjonipoolne ettekandja Peeter Kreitzberg

Eelnõu on algatatud tasuta koolilõunat saavate õpilaste ringi laiendamiseks gümnaasiumi lõpuni. Hetkel saavad tasuta koolitoitu 1.–9. klassi õpilased. Eelnõu algataja hinnangul on rahaliste vahendite vajadus 2007/2008. õppeaastaks 427 miljonit krooni. Vabariigi Valitsus ei toeta eelnõu.

2. Kultuurikomisjoni algatatud **õppetoetuste ja õppelaenu seaduse** muutmise seaduse eelnõu (**223 SE**); menetlusse võetud 19.03.2008; esimene lugemine 13.05.2008; teine lugemine 18.06.2008; teine lugemine katkestatud; ME tähtaeg 10 tööpäeva; komisjonipoolne ettekandja Peeter Kreitzberg

Eelnõu eesmärgiks on võimaldada isikutel doktoriõppe ajal võetud õppelaenu osalist kustutamist riigi poolt, kui ta kasvatab kuni 5-aastast last. Õppelaenu osalise kustutamise taotlemise õigus on kõigil õppelaenu saanud isikutel, kuid mitte doktorikraadi saanud isikutel. Vabariigi Valitsus ei toeta eelnõu.

3. Vabariigi Valitsuse algatatud **noorsootöö seaduse ja huvikooli seaduse** muutmise seaduse eelnõu (**232 SE**); menetlusse võetud 08.04.2008; esimene lugemine 23.04.2008; teine lugemine 21.05.2008; komisjoni otsus: teine lugemine lõpetada; teine lugemine katkestatud; ME 4. juuni 18.00; komisjonipoolne ettekandja Peeter Kreitzberg

Eelnõuga luuakse õiguslik alus riikliku ringiraha kehtestamisele kooliealistele lastele. Niinimetatud riikliku ringiraha põhimõte on iga-aastase pearaha eraldamine igale huvikoolis või huviringis osalevale kooliealisele (6-19 aastasele) lapsele, millega riik toetab kohalike omavalitsuste kaudu huviharidust ja huvitegevuses osalemise võimalusi. Ringiraha toetuse suurus kehtestatakse igal aastal riigieelarve läbirääkimistel vastavalt konkreetse aasta eelarve võimalustele. Eesti rahvastikuregistri andmetel on hetkel 6–19 aastaseid lapsi 212 000. Umbes pooled neist käivad huviringides. Ringiraha süsteemi eesmärk on kaasata huviharidusse vähemalt kolmveerand kooliealistest lastest.

4. Kultuurikomisjoni algatatud **elektroonilise side seaduse § 90** muutmise seaduse eelnõu (**261 SE**); menetlusse võetud 08.05.2008; esimene lugemine 03.06.2008; teine lugemine 18.06.2008; komisjoni otsus: teine lugemine katkestada; teine lugemine katkestatud; ME tähtaeg 10 tööpäeva; komisjonipoolne ettekandja Helmer Jõgi

Eelnõu kohaselt muudetakse kaabelviteenust osutava sideettevõtja kohustusi ja kehtestatakse kohustused kõikidele sideettevõtjatele, kes osutavad ringhäälingusaadete ja -programmide edastamise või taasedastamise teenust. Ringhäälingusaadete ja -programmide kättesaadavus lõppkasutajatele peab olema tagatud ka sellistes sidevõrkudes, mis ei ole kaabelvõrgud. Vabariigi Valitsus ei toeta eelnõu.

5. Erakond Eestimaa Rohelised fraktsiooni algatatud **põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 3** muutmise seaduse eelnõu (**357 SE**); menetlusse võetud 06.10.2008; esimene lugemine 02.12.2008; komisjoni ettepanek: esimene lugemine lõpetada; esimene lugemine lõpetatud; ME tähtaeg 10 tööpäeva (16.12.08); komisjonipoolne ettekandja Paul-Eerik Rummo

Eelnõu algataja arvates kasutatakse praegu põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses ekslikult terminit „usuõpetus“, seal peaks olema „religiooni- ehk usundiõpetus“. Vabariigi Valitsus toetab põhimõtteliselt eelnõu, kuid mitte esitatud kujul.

6. Erakond Eestimaa Rohelised fraktsiooni algatatud **Koolieelse lasteasutuse seaduse § 15 muutmise seaduse** eelnõu (**444 SE**); menetlusse võetud 10.03.2009; esimene lugemine 21.04.2009; komisjoni ettepanek esimene lugemine lõpetada; esimene lugemine lõpetatud; ME tähtaeg 10 tööpäeva (06.05.09); komisjonipoolne ettekandja Karel Rüütli

Eelnõu eesmärgiks on korrastada lasteaedadesse laste vastuvõtmise tingimusi selliselt, et pärast teeninduspiirkonnas elavate laste vastuvõttu võetaks vabadele kohtadele väljaspool teeninduspiirkonda elavaid lapsi, eelistades esmajärjekorras kõnealuse lasteasutuse töötajate lapsi. Vabariigi Valitsus ei toeta eelnõu esitatud kujul, märkides seejuures osundatud probleemi olemasolu ja vajadust leida sellele sobiv lahendus.

7. Vabariigi Valitsuse algatatud **Eesti Vabariigi Haridusseaduse muutmise seaduse** eelnõu (**460 SE**), menetlusse võetud 07.04.2009; esimene lugemine 3.06.2009; komisjoni ettepanek esimene lugemine lõpetada; esimene lugemine lõpetatud; ME tähtaeg 10 tööpäeva (17.06.2009); komisjonipoolne ettekandja Maret Merisaar

Eelnõu eesmärk on anda EV haridusseaduses haridus- ja teadusministrile pädev volitusnorm kehtestamiseks haridust tõendavate dokumentide plankide ja medalite tellimise, väljastamise, tagastamise ja aruandluse korda. Lisaks sätestatakse, et haridust tõendavate dokumentide plankide ja medalite eest tasub edaspidi õppeasutuse pidaja (seni tasub REKK).

8. Eesti Keskerakonna fraktsiooni algatatud **Sportiseaduse § 3 muutmise seaduse** eelnõu (**479 SE**); menetlusse võetud 24.04.2009; esimene lugemine 15.09; komisjoni ettepanek esimene lugemine lõpetada; esimene lugemine lõpetatud; ME tähtaeg 10 tööpäeva (29.09.2009), komisjonipoolne ettekandja Mailis Reps.

Eelnõu eesmärgiks on taastada olukord, kus kohalikul omavalitsusel on kohustus toetada oma haldusterritooriumil asuvate spordiorganisatsioonide tööd. Vabariigi Valitsus ei toeta esitatud eelnõu, vaid plaanib esitada selle muudatuse komplekselt koos teiste vajalike muudatustega.

9. Eesti Keskerakonna fraktsiooni algatatud **õppetoetuste ja õppelaenu seaduse muutmise seaduse** eelnõu (**579 SE**); menetlusse võetud 22.09.2009; esimene lugemine 24.11.2009; komisjoni otsus: esimene lugemine lõpetada; esimene lugemine lõpetatud; ME tähtaeg 10 tööpäeva (08.12.2009); komisjonipoolne ettekandja Peeter Tulviste.

Eelnõu eesmärgiks võimaldada täies ulatuses õppelaenu võtta isikutel, kes on juba kord samal haridustasemel ja haridusastmel saanud õpingute nominaalkestuse arvule vastav arv kordi õppelaenu, kuid on selle laenusumma koos intressidega tagasi maksnud ning soovivad seejärel samal õppetasel teise hariduse omandamiseks jälle õppelaenu võtta. Kehtiva seaduse järgi vähendatakse sellisel juhul õppelaenu varasematel kordadel saadud õppelaenu võrra. Vabariigi Valitsus ei toeta eelnõu.

10. Vabariigi Valitsuse algatatud **koolieelse lasteasutuse seaduse muutmise seaduse** eelnõu (**679 SE**); menetlusse võetud 08.03.2010; esimene lugemine 07. 04.2010; komisjoni ettepanek: esimene lugemine lõpetada; esimene lugemine lõpetatud; ME 21.04.2010; komisjonipoolne ettekandja Helmer Jõgi

Eelnõul on kaks eesmärki:

- 1) koolieelses lasteasutuses viibivate laste sisemise jagunemise rühmadeks ära kaotamine vanuse järgi;
- 2) kohaliku omavalitsusüksuse kohustuste täpsustamine koolieelse lasteasutuse seaduse §-s 10 sätestatud lasteaiakoha tagamisel haldusterritooriumil elavale lapsele.

- 11. Vabariigi Valitsuse algatatud muinsuskaitseaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (806 SE);** menetlusse võetud 14.09.2010; esimene lugemine 29.09.2010; esimene lugemine lõpetatud; ME 13.10.2010; komisjonipoolne ettekandja Paul-Eerik Rummo

Muinsuskaitseaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu koondab ettepanekuid muinsuskaitseaduse ja sellega seonduvalt asjaõigusseaduse, majandusvööndi seaduse, muuseumiseaduse, planeerimisseaduse, relvaseaduse ja riigilõivuseaduse muutmiseks. Olulisemad muudatused puudutavad veealuse mälestise kaitse kehtestamist ning otsinguvahendiga kultuuriväärtusega asja otsimise reguleerimist.

- 12. Vabariigi Valitsuse algatatud keeleseaduse eelnõu (808 SE);** menetlusse võetud 14.09.2010; esimene lugemine 13.10.2010; ME 27.10.2010; esimene lugemine lõpetatud; komisjonipoolne ettekandja Paul-Eerik Rummo

Keeleseaduse eelnõus reguleeritakse eesti keele ja võõrkeelte kasutamist asjaajamises ja suhtluses, eesti keele oskuse nõudeid ja hindamist, riiklikku järelevalvet ning vastutust. Tegemist on 21.02.1995 vastu võetud keeleseaduse uue redaktsiooniga – põhiliselt on korrastatud ja loogilisemaks muudetud seaduse ülesehitust, mis on vahepealsete muudatuste käigus kaotanud oma selguse.

- 13. Riigikogu kultuurikomisjoni algatatud Eesti Rahvusraamatukogu seaduse eelnõu (863 SE);** menetlusse võetud 15.11.2010; Vabariigi Valitsuse arvamuse tähtaeg 15.12.2010.

Eelnõu peamiseks eesmärgiks on vajadus muuta, täpsustada ja täiendada Rahvusraamatukogu ülesandeid, nõukogu koosseisu ja töökorraldust ja peadirektorit puudutavaid sätteid ning samuti kaasajastada seaduse ülesehitust. Eelnõuga tehakse mitmeid praktikast lähtuvaid muudatusi ja täpsustusi ning lahendatakse hetkel kehtiva Eesti Rahvusraamatukogu seaduse rakendamisel esilekerkinud probleemid.

- 14. Vabariigi Valitsuse algatatud teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu (864 SE);** menetlusse võetud 16.11.2010.

Eelnõuga kavandatakse muuta teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse (edaspidi TAKS) sätteid peamiselt seoses Riigikogu 7. veebruari 2007. a otsusega heaks kiidetud Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegiaga 2007–2013 „Teadmistepõhine Eesti” (edaspidi strateegia). TAKSi uuendamine on vajalikuks sammuks ka Euroopa Liidu Majanduskasvu ja Tööhõive tegevuskava ja arutatavate Euroopa Liit 2020 eesmärkide poole liikumisel. Oluline muudatus on ka doktorandi staatuse järkjärguline ümberkujuvadamine üliõpilasest (teadus)töötajaks.

- 15. Riigikogu Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni algatatud õppetoetuste ja õppelaenu seaduse muutmise seaduse eelnõu (865 SE);** menetlusse võetud 17.11.2010, Valitsuse arvamuse tähtaeg 22.12.2010.

Eelnõuga säilitatakse inimestele, kes õppisid enne 01.07.2009 ülikoolis või kõrgkoolis varem kehtinud õppelaenu hüvitamise tingimused ja kord.

16. Vabariigi Valitsuse algatatud arhiiviseaduse eelnõu (854 SE); menetlusse võetud 09.11.2010; esimene lugemine 08.12.2010; esimene lugemine lõpetatud; ME tähtaeg 22.12.2010, kl 16.00; komisjonipoolne ettekandja Georg Pelisaar

Uue arhiiviseaduse peamine eesmärk on luua parimad õiguslikud tingimused digitaalse dokumendihalduse edendamiseks ning arhiivitöö efektiivsuse tõstmiseks vastavalt infotehnoloogia ja dokumendihalduse valdkonnis asetleidnud muudatustele

17. Vabariigi Valitsuse algatatud Tartu Ülikooli seaduse ja ülikooliseaduse muutmise seaduse eelnõu (858 SE); menetlusse võetud 09.11.2010; esimene lugemine 08.12.2010; esimene lugemine lõpetatud; ME tähtaeg 22.12.2010, kl.16.00; komisjonipoolne ettekandja Peeter Kreitzberg

Eelnõuga kavandatakse Tartu Ülikooli seaduse muutmist Tartu Ülikooli juhtimist puudutavas osas ning seoses Tartu Ülikooli kui rahvusülikooli ülesannete täpsustamisega.

18. Vabariigi Valitsuse algatatud kutseõppeasutuse seaduse ja erakooliseaduse muutmise seaduse eelnõu (887 SE); menetlusse võetud 07.12.2010

Eelnõu väljatöötamine on tingitud Vabariigi Valitsuse korraldusega 11. septembril 2009 heaks kiidetud „Eesti kutseharidussüsteemi arengukava 2009–2013“ eesmärkidest. Arengukava kohaselt töötatakse välja ja rakendatakse kutseõppe kvaliteedi riikliku tunnustamise süsteem, mis täpsemalt seisneb kutsehariduse jaoks akrediteerimise põhimõtete ja korralduse väljatöötamises, pilootimises ja rakendamises kogu kutseharidussüsteemis.

Eelnõuga tehakse kutsehariduse riikliku tunnustamise süsteemi loomises esimene samm ning antakse õiguslikud raamid 2011. aastal käivituva õppekavarühma akrediteerimise pilootvooru läbiviimiseks.

II ISTUNGID

Komisjon pidas 25 istungit (protokollid nr 208-232)

Kohtumised ja laiendatud arutelud:

1. Väljasõit Läänemaale koos keskkonnakomisjoniga 30. 09.2010
2. Eesti kõrgharidusstrateegia aastateks 2006-2015. 2008-2010 rakendusplaani aruanne ja 2011-2013 rakenduskava. Arutelu 21.10.2010
Külalised: Haridus- ja Teadusministeerium, Rektorite Nõukogu, Rakenduskõrgkoolide Rektorite Nõukogu; Eesti üliõpilaskondade Liit; Eesti Kaubandus-Tööstuskoda
3. Kultuurikomisjoni ja sotsiaalkomisjoni ühisistung. Noored ja tööturg – probleemid ja lahendused. 25.10.2010
Külalised: Haridus- ja Teadusministeerium, Sotsiaalministeerium, Eesti Noorteühenduste Liit, Töötukassa, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda
4. ELAK-i, kultuurikomisjoni, majanduskomisjoni, rahanduskomisjoni ja sotsiaalkomisjoni ühisistung „Uue konkurentsivõime kava „Eesti 2020” ettevalmistused ja plaanid”.
Külalisena: Riigikantselei Strateegiabüroo
5. Muinsuskaitse seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu laiendatud istung
Kutsustud: Eesti Muinsuskaitse Selts, Eesti Muinsuskaitse Ümarlaud, Eesti Sukeldujate Liit, Detektoristide foorum, Eesti Detektoristide Klubi, arheoloog Mati Mandel, Uustalu talu peremees Toomas Lemming

III KIRJAD

**Komisjon sai 26 kirja
Komisjon saatis 5 kirja**